

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2017 - 2036

Doknr.
465347

Dato
28-04-2017

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har d. 31. marts 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 339 (alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 339:

”Er det ministerens opfattelse, at det er blevet en udbredt opfattelse, at der altid skal være forældresamvær med begge forældre, også i sager hvor der er mistanke om vold eller overgreb mod barnet fra den ene af forældrene? Er det i den forbindelse ministerens erfaring, at der sker en vægtning i forhold til barnets ret til samvær op mod barnets ret til tryghed, herunder beskyttelse mod overgreb og vold, og er det ministerens erfaring, at statsforvaltningen og kommunerne holder fokus på børnenes behov og ret til beskyttelse i de sager, hvor bevisbyrden ikke kan løftes?”

Svar:

Om grundlaget for Statsforvaltningens afgørelser om samvær kan henvises til forældreansvarsloven § 4. Bestemmelsen fastslår lovens grundlæggende princip om, at der ved alle afgørelser, som myndighederne træffer efter loven, skal tages hensyn til, hvad der er bedst for barnet.

Efter lovens § 5 skal der endvidere i alle forhold vedrørende barnet tages hensyn til barnets egne synspunkter alt efter alder og modenhed, og efter § 34 skal barnet inddrages under en sag om forældremyndighed, så dets perspektiv og eventuelle synspunkter kan komme til udtryk. Dette kan ske ved samtaler med barnet, børnesagkyndige undersøgelser eller på andre måder, der belyser barnets perspektiv.

Et andet af lovens hovedprincipper er også, at et barn har ret til to forældre, og at det således ikke er forældrenes ret til barnet, der er det bærende hensyn.

Er det i en samværssag klart, at et barn udsættes for vold eller grænseoverskridende handlinger under samvær, skal Statsforvaltningen hurtigst muligt fjerne risikoen for overgreb ved at ophæve/suspendere samværet eller ved at fastsætte samvær under overvågning. På den anden side skal Statsforvaltningen også hindre, at samvær for ælderens forbindelse med barnet afbrydes og ødelægges som følge af grundløse og/eller chikanøse beskyldninger. Mellem disse klare yderpunkter findes imidlertid en række sager, hvor det er tvivlsomt, hvad der er foregået. Sådanne sager kan være vanskelige at løse, da det afgørende for sagens resultat er den bevisvurdering, som Statsforvaltningen må foretage.

Modtager Statsforvaltningen en anmodning om ophævelse/suspension af samværet på baggrund af en påstand om, at samvær for ælderens har udøvet vold eller grænse-

overskridende handlinger over for barnet, bopælsforælderen eller andre medlemmer af den husstand, hvor barnet dagligt opholder sig, skal Statsforvaltningen hurtigst muligt tage stilling til, om der er grundlag for at træffe en midlertidig afgørelse om suspension af samværet, mens sagen undersøges. Der bør som udgangspunkt ske suspension af samværet, hvis påstanden om vold er tilstrækkelig underbygget eller i øvrigt virker troværdig.

I sager, hvor en forælder er flyttet fra den fælles bopæl og f.eks. bor på krisecenter med barnet, og overgrebet er tilstrækkelig dokumenteret ved anmeldelse til politiet eller kommune eller ved krisecentererklæring, kan den pågældende forælder søge om at få tillagt forældremyndigheden midlertidigt alene. Herefter skal der hurtigst muligt træffes afgørelse i sagen, sådan at det forhindres, at barnet udleveres til en voldelig forælder, f.eks. fra barnets daginstitution, samt sikres at barnet kan få ro under sagens behandling.

Foreligger der dokumentation for, at samværsforælderen har begået overgreb over for barnet, er det udgangspunktet, at en anmodning om afslag på eller ophævelse af samvær altid af hensyn til barnet.

Hvis det efter en umiddelbar vurdering ikke i tilstrækkelig grad er sandsynliggjort, at barnet har været udsat for vold eller grænseoverskridende handlinger, kan det overvejes at lade samværet foregå under overvågning af en børnesagkyndig, bl.a. for derigennem at styrke grundlaget for den endelige afgørelse.

En ret til samvær og kontakt, der er aftalt mellem forældrene eller er fastsat i medfør af forældreansvarsloven kan efter reglerne i serviceloven reguleres eller midlertidigt ophæves i sager om overgreb mod børn og unge, hvor et børnehus benyttes til at gennemføre en børnefaglig undersøgelse i sager om overgreb mod børn, jf. servicelovens § 71, stk. 2-5, jf. servicelovens § 71, stk. 1, sidste pkt. Hvis mistanken om overgrebet retter sig mod en eller begge forældre, skal børn og unge-udvalget, medmindre særlige forhold taler imod det, for en bestemt periode træffe afgørelse om afbrydelse af samværet mellem barnet og forælderen, eller om at samvær kun må foregå under tilstedeværelse af en repræsentant for kommunen.

Børnehuse benyttes til den børnefaglige undersøgelse, når et barn eller ung har været udsat for overgreb, eller der er mistanke herom, og hvor det er relevant for kommunen at inddrage sygehusvæsenet eller politiet.

Det skal desuden bemærkes, at afgørelser om samvær eller støtte til barnet efter serviceloven ikke afhænger af, hvorvidt der falder dom i en strafferetlig sag om overgreb. Domsfældelse er således ikke en forudsætning for, at børn og unge-udvalget kan beslutte at afbryde barnets samvær med den pågældende forælder.

Hensynet til barnets behov skal altid vægtes højest, og det gælder ikke mindst i tilfælde, hvor der er mistanke om overgreb af voldelig eller seksuel karakter.

Det er ikke mit indtryk, at der er en udbredt opfattelse om, at der altid fastsættes samvær – heller ikke i sager hvor der er mistanke om overgreb mod barnet. Jeg har tillid til, at myndighederne i de beslutninger, der træffes, administrerer efter de ovenfor nævnte regler og hovedprincipper i lovgivningen, og som det vigtigste fokus har at sætte barnet i centrum.

Med venlig hilsen
Mai Mercado